

קורות חיים

פרופ' אביבה חלמיש

פברואר 2016

רשימת פרסומים

עבודות לתואר שני ושלישי

עבודה לקבלת התואר מ"א

"מפ"ם והמיעוט הערבי בישראל, 1966-1957" [באנגלית]. המנחה: פרופ' J. C. Hurewitz, אוניברסיטת קולומביה, ניו יורק, ארצות-הברית
עבודה לקבלת התואר דוקטור לפילוסופיה
"מדיניות העלייה והקליטה של ההסתדרות הציונית 1931-1937". המנחה: פרופ' אניטה שפירא, אוניברסיטת תל-אביב

ספרים

אקסודוס - הסיפור האמיתי: פרשת אניית המעפילים "יציאת אירופה תש"ז", אוניברסיטת תל-אביב והוצאת עם עובד, 1990

The Exodus Affair: Holocaust Survivors and the Struggle for Palestine, Syracuse University Press 1998 [Published simultaneously by Vallentine Mitchell, London], xxii + 313 pp.

במירוץ כפול נגד הזמן: מדיניות העלייה הציונית בשנות השלושים, הוצאת יד יצחק בן-צבי, ירושלים 2006

♦ זכה (1) בפרס ע"ש יונתן שפירא מטעם האגודה הבינלאומית ללימודי ישראל על הספר הטוב ביותר לשנת 2006 בלימודי ישראל והיישוב (2) בפרס הכט לשנת תשס"ח מטעם מוסד הרצל, אוניברסיטת חיפה.

מאיר יערי: ביוגרפיה קיבוצית, חמישים השנים הראשונות 1897-1987, תל אביב: עם עובד, ספרית אפקים 2009, 408 עמ'

♦ זכה בפרס יצחק בן-צבי בתולדות ארץ ישראל.

מאיר יערי – האדמו"ר ממרחביה, שנות המדינה, תל אביב: עם עובד, ספרית אפקים 2013, 384 עמ' ♦ נכלל ברשימת ה"פיינליסטים" של פרס זלמן שזר תשע"ג.

ספרים של האוניברסיטה הפתוחה

ירושלים בתקופת המנדט הבריטי, תל אביב 1991

יורם ארדר ואביבה חלמיש, ירושלים בתקופה המוסלמית הראשונה 638-1099, תל אביב 1994
"מ'בית לאומי' ל'מדינה בדרך' - היישוב היהודי בארץ-ישראל בין מלחמות העולם", כרך א, תל אביב 2004, 360 עמ'

"מ'בית לאומי' ל'מדינה בדרך' - היישוב היהודי בארץ-ישראל בין מלחמות העולם", כרך ב, רעננה 2004, 271 עמ'

"מ'בית לאומי' ל'מדינה בדרך' - היישוב היהודי בארץ-ישראל בין מלחמות העולם", כרך ג, רעננה 2012, עמ' 408

ספרים - עריכה

אביבה חלמיש ויעקב שביט, **הציונות**, מאסף י"ז (1993), המכון לחקר הציונות, אוניברסיטת תל-אביב דינה פורת (עורכת) ו**אביבה חלמיש** (עורכת משנה), **שואה ממרחק תבוא: אישים ביישוב הארץ-ישראלי ויחסם לנאציזם ולשואה, 1948-1933**, ירושלים תשס"ט צבי צמרת, **אביבה חלמיש** ואסתר גליצנשטיין-מאיר (עורכים), **עירות הפיתוח** (במסגרת סדרת עידן), ירושלים 2009

אביבה חלמיש, צבי צמרת (עורכים), **הקיבוץ: מאה השנים הראשונות**, ירושלים 2010 יהושע בן-אריה, **אביבה חלמיש**, אורה לימור, ריכב רובין, רוני רייך (עורכים), **חקר ירושלים לתקופותיה: חומר ודעת**, ירושלים 2015 רוני שטאובר, **אביבה חלמיש**, אסתר ובמן (עורכים), **שואה ואנטישמיות במחקר ובשיח הציבורי: ספר יובל לדינה פורת**, ירושלים 2015

מאמרים בקבצים עם שיפוט מדעי

"ההעפלה: ערכים, מיתוס ומציאות", בתוך נורית גרץ (עורכת), **נקודות תצפית: תרבות וחברה בארץ-ישראל**, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, תשמ"ח, עמ' 86-98

"הקרב של 'אקסודוס' מול חופי הארץ", בתוך אניטה שפירא (עורכת), **העפלה: מאסף לתולדות ההצלה, הבריחה, ההעפלה ושארית הפליטה**, תל אביב: אוניברסיטת תל-אביב והוצאת עם עובד, 1990, עמ' 302-333

"הציונות והמצוקה היהודית (1918-1939)", בתוך נעימה ברזל (עורכת), **מקומים מדינה: דיון במהלכים וברעיונות שהיוו את תשתית המדינה שבדרך**, תל אביב: מכללת אורנים והוצאת הקיבוץ המאוחד, 1997, עמ' 209-224

"עליית בעלי הון לארץ ישראל בין שתי מלחמות העולם", בתוך דבורה הכהן (עורכת), **קיבוץ גלויות: עלייה לארץ ישראל - מיתוס ומציאות**, ירושלים: מרכז זלמן שזר, 1998, עמ' 193-232

"בירה קולוניאלית, עיר מודרנית וזירת עימות לאומי: ירושלים בתקופת המנדט הבריטי 1917-1947", בתוך יעקב שביט (עורך), **ירושלים: ביוגרפיה**, תל אביב: מרכז זלמן שזר והוצאת עם עובד, 1998, עמ' 233-246

"עלייה סלקטיבית' ברעיון, במעשה ובהיסטוריוגרפיה הציוניים", בתוך אניטה שפירא, יהודה ריינהרץ, יעקב הריס (עורכים), **עידן הציונות**, ירושלים: מרכז זלמן שזר, 2000, עמ' 185-202

"אפליית נשים בעלייה בתקופת המנדט - העובדות, הסיבות, ההשלכות", **דברי הקונגרס העולמי השנים-עשר למדעי היהדות**, חטיבה ה, ירושלים תשס"א, עמ' 49-57

"אקסודוס: סרט ששינה את ההיסטוריה", בתוך חיים בראשית, שלמה זנד, משה צימרמן (עורכים), **קולנוע וזיכרון - יחסים מסוכנים?**, ירושלים: מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, תשס"ד, עמ' 341-359

"מה מנסים ביוגרפים לעשות?", בתוך אמיר הורוביץ, אורה לימור, רם בן-שלום, אבריאל בר-לבב (עורכים), **העבר ומעבר לו: עיונים בהיסטוריה ובפילוסופיה, שי לאלעזר וינריב**, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, תשס"ו, עמ' 219-243

"מ'מדינת היהודים' לחוק השבות: חזון העלייה של הרצל במבחן הזמן", בתוך: אבי שגיא וידידיה צ' שטרן (עורכים; חנן מנדל: עורך משנה), **הרצל אז והיום: 'מדינת היהודים' במדינת היהודים**, ירושלים: מכון שלום הרטמן / אוניברסיטת בר-אילן / כתר, 2008, עמ' 205-225

"השומר הצעיר' והשאלה הערבית: עניין של טעות אופטית?", בתוך אליעזר בן-רפאל ואחרים (עורכים), **היהודים בהווה: כינוס ופיזור / בהוקרה ליוסף גורני**, ירושלים: יד יצחק בן-צבי / המכון

לחקר הציונות וישראל ע"ש חיים וייצמן, אוניברסיטת תל-אביב / מכון בן-גוריון לחקר ישראל הציונות ומורשת בן-גוריון, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב / המכללה האקדמית בית ברל, 2009, עמ' 243-260.

"מרחביה וסטלינגרד! לא ורשה ולא מצדה: מאיר יערי לנוכח השואה והשלכותיה", בתוך דינה פורת (עורכת); אביבה חלמיש (עורכת משנה), **שואה ממרחק תבוא: אישים ביישוב הארץ-ישראלי ויחסם לנאציזם ולשואה, 1933-1948**, ירושלים: יד יצחק בן-צבי תשס"ט, עמ' 475-504

"הקיבוץ והעלייה: יחסי גומלין ותלות הדדית", בתוך אביבה חלמיש, צבי צמרת (עורכים), **הקיבוץ: מאה השנים הראשונות**, ירושלים: יד יצחק בן-צבי 2010, עמ' 25-42

"The Yishuv: The Jewish Community in Mandatory Palestine", Jewish Virtual Library Publications;
<http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/isdf/text/halamish.html>

"הנוסטלגיה בהיסטוריה ובהיסטוריוגרפיה הציונית", בתוך מאיר חזן, אורי כהן (עורכים), **זיכרון והיסטוריה: בהקרה לאניטה שפירא**, כרך שני: **תרבות וזיכרון ישראלי**, ירושלים: אוניברסיטת תל אביב ומרכז זלמן שזר תשע"ב, עמ' 747-765

"ספרות והיסטוריה ומה שביניהן: קריאה דיאלוגית ביצירותיה הספרותיות של נורית גרץ", בתוך סנדרה מאירי, יעל מונק, עדיה מנדלסון-מעוז, ליאת שטייר-לבני (עורכות), **זהויות בהתהוות בתרבות הישראלית: ספר היובל לכבוד נורית גרץ**, רעננה: האוניברסיטה הפתוחה 2013, עמ' 31-49

"Bi-Nationalism in Mandatory Palestine: The Case of ha-Shomer ha-Tza'ir", Anita Shapira, Yedidya Z. Stern and Alexander Yakobson (eds.), *Nationalism and Binationalism: The Perils of Perfect Structures*, Vol. I, Brighton: Sussex Academic Press and The Israel Democracy Institute 2013, pp. 89-120

"מפ"ם במלחמת העצמאות: מחזית הלחימה לספסלי האופוזיציה", בתוך מרדכי בר-און, מאיר חזן (עורכים), **פוליטיקה במלחמה: קובץ מאמרים על החברה האזרחית במלחמת העצמאות**, ירושלים: יד יצחק בן-צבי [והוצאות נוספות] 2014, עמ' 207-230

"השומר הצעיר" והשאלה הערבית: התמודדות פוליטית וחינוכית עם דילמות קיומיות ומוסריות", בתוך אפרים לביא (עורך), **לאומיות ומוסר: השיח הציוני והשאלה הערבית**, ירושלים: כרמל 2014, עמ' 251-268

מאמרים בכתבי-עת עם שיפוט

"עמדת ארצות-הברית בפרשת אניית המעפילים 'אקסודוס' 1947", **יהדות זמננו**, 3 (תשמ"ו), עמ' 209-225

"Illegal Immigration: Values, Myth and Reality", *Studies in Zionism*, Vol. 9, No. 1 (1988), pp. 47-62

"האם היתה שנת 1933 נקודת מפנה במדיניות העלייה הציונית?", **עיונים בתקומת ישראל**, 3 (תשנ"ג), עמ' 98-113

"אקסודוס - המקרה הפרטי והמשמעות הכללית", **הציונות**, מאסף י"ח (תשנ"ד), עמ' 383-390

"American Volunteers in Illegal Immigration, 1946-1948", *Jewish History*, Vol. 9, No. 1 (Spring 1995), pp. 91-106

"מדיניות העלייה הציונית בשנות השלושים: בין 'גאולה' ל'הצלה'", **זמנים**, 58 (אביב 1997), עמ' 86-98

"המתנדבים האמריקנים במפעל ההעפלה 1946-1948", **הציונות**, מאסף כא (1998), עמ' 267-285

"תם ולא נשלם" [הנהגת היישוב וההצלה בשואה], **קתדרה**, 94 (טבת תש"ס), עמ' 155-172

"המאבק על הסרטיפיקטים כמבוא לפרישת הרוויזיוניסטים מהסתדרות הציונית", **יהדות זמננו**, 14 (תשס"א), עמ' 165-181

"מנהיג מחפש ציבור: דרכו של מאיר יערי להנהגת השומר-הצעיר, 1918-1927", **עיונים בתקומת ישראל**, 12 (2002), עמ' 99-121

"מאיר יערי: ביוגרפיה קיבוצית", **ישראל**, 3 (אביב 2003), עמ' 69-96

"עלייה לפי יכולת הקליטה הכלכלית: העקרונות המנחים, דרכי הביצוע וההשלכות הדמוגרפיות של מדיניות העלייה בין מלחמות העולם", בתוך **עיונים בתקומת ישראל - סדרת נושא: כלכלה וחברה בימי המנדט** (עורכים: א' בראלי, נ' קרלינסקי), שדה בוקר: אוניברסיטת בן-גוריון והאוניברסיטה העברית בירושלים, 2003, עמ' 179-216

"השפעתו הדיאלקטית של א"ד גורדון על 'השומר הצעיר'", **קתדרה**, 114 (טבת תשס"ה), עמ' 99-120
 "ארץ-ישראל המנדטורית: חברה דואלית או מציאות קולוניאלית?", **זמנים**, 92 (סתיו 2005), עמ' 16-25

"A New Look at Immigration of Jews from Yemen to Mandatory Palestine", *Israel Studies*, Vol. 11, No. 1 (2006), pp. 59-78

"יחסו של מאיר יערי להצלה ולעלייה בתקופת השואה", **ילקוט מורשת**, פ"ג (2007), עמ' 25-51
 "מ'מנוף' ל'אגרוף': חלקה של ההעפלה במאבק על ארץ-ישראל 1945-1948", **עלי זית והרב**, ז [הזירה הימית: מראשית ההעפלה עד ראשית המדינה, 1934-1949, עורכת: אסנת שירן], 2007, עמ' 63-85

"Zionist Immigration Policy Put to the Test: Historical analysis of Israel's immigration policy, 1948-1951", *Journal of Modern Jewish Studies*, Volume 7, Issue 2, July 2008, pp. 119 – 134

"Meir Yaari's Attitude toward Rescue and Aliyah during the Holocaust", *Moreshet: Journal for the Study of the Holocaust and Antisemitism*, Vol. 7 (Winter 2009), pp. 83-120

מרד הנעורים של "השומר הצעיר" (1911 – 1948), **דור לדור**, ל"ו [ילדים בראש המהנה], 2010, עמ' 163 – 190

"Loyalties in Conflict: Mapam's Vacillating Stance on the Military Government, 1955-1966: Historical and Political Analysis", *Israel Studies Forum*, Vol. 25, No. 2 (Fall 2010), pp. 26-53

"The historic leadership of Hakibbutz Ha'artzi: The power of charisma, organization and ideology", *The Journal of Israeli History*, Vol. 31, No. 1, March 2012, pp. 45–66
 "יחסה של הנהגת 'השומר הצעיר' לגבורת חברי התנועה בשואה בשנים 1939-1959: בין הינוך לפוליטיקה", **ילקוט מורשת לחקר השואה והאנטישמיות**, 92/93 (אפריל 2013), עמ' 234-255

"העידן הביוגרפי בהיסטוריוגרפיה הישראלית", **קתדרה** 150 (2013), עמ' 239-262

"The Attitude of Hashomer Hatzair's Leadership Toward the Heroism of Movement Members During the Holocaust, 1939-1959", *Moreshet: Journal for the Study of the Holocaust and Antisemitism*, vol. 10 (2013), pp. 211-247

"Mapam in the War of Independence: From the war front to the opposition back benches", *Journal of Israeli History*, vol. 33, no. 2, 2014, pp. 145-168

ערכים אנציקלופדיים

"Refugees", *The Holocaust Encyclopedia* (Walter Laqueur, ed., Judith Tydor Baumel associate ed.), Yale University Press, 2001, pp. 519-524

"מאיר יערי", **זמן יהודי חדש: תרבות יהודית בעידן חילוני - מבט אנציקלופדי**, כרך שני, עורך ראשי: ירמיהו יובל, ישראל 2007, עמ' 139-141

"Israel, State of: Youth Movements", *The Cambridge Dictionary of Judaism and Jewish Culture* (Judith R. Baskin, ed.), New York: Cambridge University Press, 2011, pp. 307-308

- "Exodus", *Enzyklopädie jüdischer Geschichte und Kultur*, Vol. 2, Stuttgart/Weimar: Verlag J.B. Metzner 2011 (Im Auftrag der *Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig*; Dan Diner, ed.), pp. 304-309 [German]
- "Zionism", H. Anheier, & M. Juergensmeyer (Eds.), *Encyclopedia of Global Studies*, Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc. 2012, pp. 1834-1839

ביקורות ספרים (בכתבי עת עם שיפוט)

- "אנחנו ושכנינו: הפרימאט הציוני" (על הספרים: **השאלה הערבית והבעיה היהודית** מאת יוסף גורני; **ציונות בדרכי שלום** מאת דוד זית; **בן-גוריון וערביי ארץ-ישראל** מאת שבתי טבת), **יהדות זמננו** 4 (תשמ"ח), עמ' 349-357
- "כטיפה בים שהיא עולם מלא" (על הספר: **דרך בים: עלייה ב' בתקופת השואה** מאת דליה עופר), **יהדות זמננו**, 6 (תש"ן), עמ' 369-373
- "העלייה כאבן נגף וראש פינה" (על השנתון **יהדות זמננו**, כרך 7), **קתדרה**, 66 (דצמבר 1992), עמ' 174-168
- "טרנספורט זה, קללה רובצת עליו" (על הספר: **פרשת קלאדובו-שאבאץ: מסע ההעפלה שלא הושלם** מאת חנה ויינר ודליה עופר), **עיונים בתקומת ישראל**, 3 (תשנ"ג), עמ' 563-564
- Review of *Exodus 1947* (Revised Edition), by David C. Holly, *The Journal of Israel History*, Vol. 17, no. 1 (Spring 1996), pp. 154-156
- ביקורת על: **התנועה השומרית 1911-1921**, מאת מתתיהו מינץ, "גלעד": **מאסף לתולדות יהודי פולין**, טו-טז (תשנ"ח), עמ' רנא-רנח
- "ממגדל בבל לתרבות עברית, וחזרה?" (על הספר **בנייתה של תרבות עברית בארץ-ישראל**, עורכת ומחברת ראשית: זהר שביט), **זמנים**, 70 (אביב 2000), עמ' 118-120
- "תבלי הפרולטריוציה" (על הספר: **אידיאליזם וביורוקרטיה: שורשיה של חיפה האדומה**, מאת דוד דה פריס), **קתדרה**, 98 (טבת תשס"א), עמ' 148-152
- "מתינות בשלט-רחוק ובעירבון מוגבל" (על הספר: **מאסר עם נייר ועפרון: תכתובת משה וצפורה שרת**), **כיוונים חדשים**, 4 (אפריל 2001), עמ' 198-203
- "ידו האחת אוחת בשלח והשנייה בקרדום ההיסטוריוגרפיה" (על הספר **עלום ונוכח בכל: סיפור חייו של שאול אביגור** מאת אריה בועז), **עיונים בתקומת ישראל**, 12 (2002), עמ' 609-616
- "Mandatory Palestine", *Middle East Studies Association Bulletin*, Vol. 36, No. 1, Summer 2002, pp. 33-35 [Review of: Yossi Katz, *Partner to Partition: The Jewish Agency's Partition Plan in the Mandate Era*, London: Frank Cass Publishers, 1998; Naomi Shepherd, *Ploughing Sand: British Rule in Palestine 1917-1948*, New Brunswick: Rutgers University Press, 2000; Isaiah Friedman, *Palestine – A Twice-Promised Land? volume 1: The British, the Arabs & Zionism 1915-1920*, New Brunswick: Transaction Publishers, 2000]
- Review of Shmuel Berkovits, *Milhemet ha-M'komot ha-K'doshim* [The Battle for the Holy Places: The Struggle over Jerusalem and the Holy Sites in Israel, Judea, Samaria and the Gaza District], Hed Arzi, Israel 2000, *The Journal of Israeli History*, Vol. 23, No. 2 (Autumn 2004), pp. 310-313
- Review of Baruch Kanari, *Tabenkin be-Eretz-Yisarel*, *The Journal of Israeli History*, Vol. 24, No. 1 (March 2005), pp. 165-169
- Review of [1] *The Holocaust: The Unique and the Universal; Essays Presented in Honor of Yehuda Bauer*; [2] *The Holocaust: History and Memory; Essays Presented in Honor of Israel Gutman*, *Studies in Contemporary Jewry*, XXI (2005), pp. 291-294

"בין כוח האמונה לחולשת המאמינים" [על: חוה אשכולי וגמן, **בין הצלה לגאולה: הציונות הדתית בארץ-ישראל לנוכח השואה**], קתדרה, 119 (2006), עמ' 149-154
 "זלמן שוקן: 'הומו אירופאוס' בין אלטנלינד לאמריקה" [על: אנתוני דוד, **ספר המעשים: חיי זלמן שוקן**], ישראל, 10 (2006), עמ' 227-234
 ביקורת על: יעל דר, **ומספסל הלמודים לקחנו: היישוב לנוכח שואה ולקראת מדינה בספרות הילדים הארץ-ישראלית, 1939-1948, סוציולוגיה ישראלית**, ט (1), עמ' 205-207
 ביקורת על: יוסף גורני, **חלופות נפגשות: מפלגת ה'בונד', תנועת הפועלים העברית ו'כלל ישראל', 1897-1985, ציון, שנה עב / ג, תשס"ז**, עמ' 371-374
 ביקורת על: א' כהן, א' בן-רפאל, א' בראלי, א' יער (עורכים), **ישראל והמודרניות: למשה ליסק ביובלו, מגמות, מה / 3, אפריל 2008**, עמ' 606-609
 "אלה תולדות הקיבוץ: סיכום ביניים" [על ספרו של הנרי ניר, **רק שביל כבשו רגלי: תולדות התנועה הקיבוצית**], ישראל, 15 (2009), עמ' 227-233
 "כוחו של מיתוס בספרות ובחיים" [על ספרה של שולה קשת, **נקודת הבראשית: גלגולו של מיתוס ביתניה בספרות העברית**], עיונים בתקומת ישראל, 19 (2009), עמ' 498-508
 "האם עתידה של הדיסציפלינה ההיסטורית מאחוריה?" [על: יואב גלבר, **היסטוריה, זיכרון ותעמולה: הדיסציפלינה ההיסטורית בעולם ובארץ**], זמנים, 106 (אביב 2009), עמ' 149-152
 ביקורת על: בלה גוטמן, **צביה האחת: סיפור חייה של צביה לובטקין, המרחב הציבורי**, 7 (אביב 2012), עמ' 175-179
 "מחקר היסטורי, עדות מכלי ראשון והתבוננות פרשנית" [על ספרו של מרדכי בר-און, **עצמאות בצל מלחמות**], עלי זית וחרב, 14 (2014), עמ' 345-351

ביקורות ספרים בכתב-העת גשר

"משואה לתקומה" (על הספר: **כיסופים וסער** מאת יצחק גנוז), **גשר**, 115 (חורף תשמ"ז), עמ' 136-137
 "עולים בסערה, נקלטים בייסורים" (על הספר: **עולים בסערה: העלייה הגדולה וקליטתה בישראל 1948-1953** מאת דבורה הכהן), **גשר**, 131 (קיץ תשנ"ה), עמ' 115-117
 "האם יש 'מורה נבוכים' בענייני מחתרת וטרור?" (על הספר **דת ומחתרת בארץ-ישראל בתקופת המנדט**, בעריכת חיים גניז), **גשר**, 134 (חורף תשנ"ז), עמ' 101-103
 "ייחודה של תופעה אוניברסלית" (על הספר **בין עולים לוותיקים: ישראל בעלייה הגדולה 1953-1948**, בעריכת דליה עופר), **גשר**, 135 (קיץ תשנ"ז), עמ' 115-116
 "חומר טוב לקריאה ביקורתית" (על הספר **חומר אנושי טוב: יהודים מול ציונים 1945-1951** מאת יוסף גרודזינסקי), **גשר**, 139 (קיץ תשנ"ט), עמ' 111-112
 "מילוי צוואתו של חוזה המדינה" (על **עניין היהודים: ספרי יומן של תיאודור הרצל**, כרכים א-ב), **גשר**, 140 (חורף תש"ס), עמ' 102-104
 "מלכודת דבש" (על הספר **ימי הכלניות: ארץ-ישראל בתקופת המנדט** מאת תום שגב), **גשר**, 141 (קיץ תש"ס), עמ' 94-98
 "חבלי גיל ההתבגרות של החברה הישראלית" (על ספרים מאת א' קארש, ש' זנד, מ' צוקרמן, ל' סילברסטין, א' שליים), **גשר**, 145 (קיץ תשס"ב), עמ' 88-96
 "ציונות ושואה: מאיום על ההשתלבות של יהודי ארצות-הברית למנוף לאמריקניזציה" (על הספר **יהודים משתלבים: אוניברסליזם רפורמי אמריקני מול ציונות, אנטישמיות ושואה** מאת עופר שיף), **גשר**, 146 (חורף תשס"ג), עמ' 95-98

מאמרים בספרים של האוניברסיטה הפתוחה

- "יחסה של התנועה הציונית ל'שאלה הערבית' בשנות העשרים", בתוך יחידה 4 של הקורס **המזרח התיכון בין מלחמות-העולם**, 1993, עמ' 425-435
- "היישוב היהודי בארץ-ישראל בשנות העשרים - קווי יסוד", בתוך יחידה 4 של הקורס **המזרח התיכון בין מלחמות-העולם**, 1993, עמ' 436-439
- "תמורות בתולדות היישוב היהודי בארץ ישראל בשנות השלושים", בתוך יחידה 12 של הקורס **המזרח התיכון בין מלחמות-העולם**, 2003, עמ' 425-438
- "יחס היישוב אל 'השאלה הערבית' בשנות השלושים", בתוך יחידה 12 של הקורס **המזרח התיכון בין מלחמות-העולם**, 2003, עמ' 439-454

שונות

- "Arthur Ruppin and the Arab Problem: An Active Search for Positive Solutions", *Israel Horizons*, vol. 26, no. 1 (February 1978), pp. 24-27; no. 2 (April 1978), pp. 24-27; no. 3 (May 1978), pp. 20-23
- "ציבור בשעת מבחן: המקרה של מעפילי 'אקסודוס'", **דברי הקונגרס העולמי העשירי למדעי היהדות**, חטיבה ב, כרך ראשון, האיגוד העולמי למדעי היהדות, תש"ן, עמ' 529-536
- "בריטניה הגדולה נגד 'אקסודוס 1947': למי הנצחון ומה מחירו?", **תרומת ההעפלה במאבק נגד הבריטים 1945-1947**, המרכז לתולדות כוח המגן, יד טבנקין, 1991, עמ' 37-48
- "המילכוד הכפול של יהודי פולין, 1933-1939", **דברי הקונגרס העולמי האחד-עשר למדעי היהדות**, חטיבה ב, כרך שני, האיגוד העולמי למדעי היהדות, תשנ"ד, עמ' 289-296
- "מעפילי 'אקסודוס' - ציבור שעמד במבחן", **בשביל הזכרון**, 22 (אפריל 1997), יד ושם – רשות הזיכרון לשואה ולגבורה, עמ' 9-14
- "The struggle for a Jewish state", *The Independent* / review section, 12 August 1998
- "העלייה השנייה והשמאל הציוני: המשכיות, מרד, השלמה", **מפנה: במה לענייני חברה**, 43 (אפריל 2004), עמ' 43-48
- "גלגולו של חיבור: מי טבע את הססמה 'בראש ובראשונה ידיים?'", **עתמול**, 189 (תשרי תשס"ו, ספטמבר 2006), עמ' 18-19
- ייעוץ וכתובת ההקדמה (עמ' 4-5) לספר:
- Emma Young, *Israel*, in the series "Countries of the World" by National Geographic, Washington, D.C. [2008]
- "The Kibbutz at One Hundred" Position Paper #3, December 2010, Joseph and Alma Gildenhorn Institute for Israel Studies, the University of Maryland;
<http://www.israelstudies.umd.edu/pdf/The%20Kibbutz%20position%20paper%203.pdf>
- ביקורות ספרים במוספי הספרים והספרות של **הארץ** (בעברית ובאנגלית), **מעריב**, ידיעות אחרונות, על-המשמר.

הרצאות מוקלטות / קישורים

<https://www.youtube.com/watch?v=OsDFUrHtsO0>

הרצאה על הקורס מבית לאומי למדינה בדרך; 9:43 דקות.

<http://toldot.cet.ac.il/movie6.aspx>;

הצהרת בלפור; 38:45 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=xUV3O7ZVFjw>

השומר הצעיר והשאלה הערבית; 27:15 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=mMA3IIOpvD8>

ישראליות כשם משפחה?; מדקה 5:50. סה"כ 23 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=7A3aCvZ6oH0>

נפתולי הזהות של השמאל הישראלי; 23 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=NXhMlmkZRUG>

ארץ ישראל המנדטורית: בין הייחודי לכללי; 27 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=U2vLy78Grjw>

אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה (העלייה הייקית); 1:23 שעות.

<https://www.youtube.com/watch?v=LHwR1ZszcWg>

המאבק הבריטי בהעפלה כפרק ב"מצעד האיוולת"; 24:50 דקות.

<https://www.youtube.com/watch?v=qzG-H2Y13g4>

ז'בוטינסקי נוכח האנטישמיות בשנות ה-30 של המאה העשרים; 35:00 דקות.